

सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र नियमावली
२०६५को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक

स्वतः प्रकाशन (Pro-active Disclosure)

आ.व. २०८२/८३

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र
इलाम

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयको स्वरूप र प्रकृति

आयुर्वेद चिकित्सा नेपालको एक प्राचिन चिकित्सा हो। जसमा विभिन्न जडिबुटि, खनिज, धातुजन्य औषधि प्रयोग द्वारा तथा मसख्य वात, पित्त, कफ को सिद्धान्तमा आधारित रहि आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिन्छ। नेपालमा संघ सरकार द्वारा स्वास्थ्य मंत्रालय अन्तर्गत आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभागले र कोशी प्रदेश सरकार स्तरमा स्वास्थ्य मंत्रालय अन्तर्गत रहि जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्थानिय स्तरमा प्रत्येक पालिकाम/नगरपालिकामा आयुर्वेद औषधालय र नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र मार्फत आयुर्वेदको क्षेत्रमा काम हुदै आएको छ। इलाम जिल्लामा पनि जिल्ला आयुर्वेद स्वा.केन्द्र, आयुर्वेद औषधालय तथा नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र मार्फत १० वटै स्थानिय तहमा आयुर्वेदका सरकारी संस्थाहरु मार्फत जन्तामाझ आयुर्वेदको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्य भैरहेको छ।

इलाम जिल्ला भित्रका सरकारी आयुर्वेद संस्थाहरुका विवरण :

क्र सं	शाखाको नाम	गा.पा./न.पा.	कैफियत
१	इलाम आयुर्वेद औषधालय	इलाम न.पा.	
२	एकतप्पा आयुर्वेद औषधालय	फाकफोकथुम गा.पा.	
३	जमुना आयुर्वेद औषधालय	सन्दकपुर गा.पा.	
४	फाकफोक आयुर्वेद औषधालय	देउमाइ न.पा.	
५	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	सु.न.पा.-५ समालबुङ	
६	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	माडसेबुङ गा.पा.-३ चतुरे	
७	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	रोङ गा.पा.-३, इरौटार	
८	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	चुलाचुली गा.पा.-५	
९	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	माइ न.पा.-	
१०	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	माइजोगमाइ गा.पा.-१ नयाँबजार	

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयको काम कर्तव्य र अधिकार

- जिल्लामा आयुर्वेद औषधालयहरु र नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रहरुको अनुगमन तथा तथ्यांक संकलन गर्ने ।
- जिल्लामा आयुर्वेद सम्बन्धि नकारात्मक वा भ्रामक प्रचार प्रसारलाई नियन्त्रण गर्ने ।
- जिल्लामा आयुर्वेद सम्बन्धि जन चेतनामुलक प्रचार प्रसार गर्ने गराउने ।
- जिल्ला भित्र रहको जडिबुटी संरक्षण तथा पहिचान गरि औषधि बनाउने ।
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको आदेश वा निर्देशन अनुसार अन्य कारवाहि गर्ने गराउने ।

Signature
सुरज प्रसाद विश्वकर्मा
कार्यालय प्रमुख

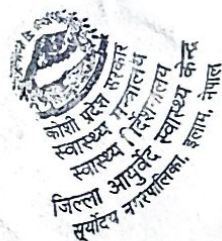
- जिल्लामा भएका निजि आयुर्वेद संस्थाहरुको अनुगमनमा समन्वय र प्राविधिक सुझाव दिने ।

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयको कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

क्र सं	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	दरवन्दी	पूर्ति	रिक्त	किसिम	कैफियत
१	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौ	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	१	१	०		
२	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौ	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	०		०	करार	
३	कविराज	पाचौ	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	१	१	०		
४	ब.बैद्य	पाचौ	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	१	१	०		
५	स.लेखापाल	चौथो	प्रशासन	लेखा	१		१		
६	ल्याब टेक्निसियन		स्वास्थ्य	मे.ल्या. टे	०	१		करार	
८	अ.न.मि.	पाचौ	स्वास्थ्य	नर्सिङ	०	३		करार	
९	बैद्य	चौथो	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	०	२		करार	
१०	लेखा सहायक	चौथो			०	१		करार	समति
११	अभयंगकर्ता	श्रेणी बिहिन	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	०	२		करार	
१२	का .स.	श्रेणी बिहिन	प्रशासन	प्रशासन	२	२		करार	
१३	ह.स.चा	श्रेणी बिहिन	इन्जियरिङ्ग		०	१		करार	

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरु

- विरामी नाम दर्ता
- विरामी परिक्षण
- ओ.पि.डि सेवा
- आइ. पि. डि. सेवा
- नि शूलक औषधि वितरण
- स शूलक औषधि वितरण
- पंचकर्म सेवा

सरज प्रसाद विशाल
कार्यालय प्रमुख

- प्रयोगशाला सेवा
- क्षार सूत्र सेवा योग तथा स्वास्थ्य परामर्श सेवा
- जेष्ठ नागरिकलाई रसायन औषधि वितरण
- सुत्केरी आमाहरुलाई दुग्धवर्धक औषधि वितरण
- आकस्मिक सेवा (प्रथमिक उपचार)

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

क्र. सं.	कार्यालय प्रमुख/शाखा	जिम्मेवार अधिकारी	पद	कैफियत
१	कार्यालय प्रमुख	डा.सरोज प्रसाद विशाल	आयुर्वेद चिकित्सक	
२	बिरामी परिक्षण	डा.उपेन्द्र प्रसाद गुप्ता	आयुर्वेद चिकित्सक	
३	प्रशासन	आशिष कुमार झा	कविराज	
४	स्टोर तथा जिन्सी 'सूचना अधिकारी	रीता खत्री	ब. बैद्य	
५	आर्थिक प्रशासन		स.लेखापाल	
६	प्रयोगशाला	सुष्मिता राई	ल्याब टेक्निसियन	
७	आइ. पि. डि.	शर्मिला /यशोदा/मुना	स्टापनर्स/ अ.न.मि.	
८	बिरामी दर्ता	सबिता श्रेष्ठ	लेखा सहायक	
९	पंचकर्म सेवा	विश्वमणि/ मनिषा	बैद्य	
१०	पंचकर्म सेवा	बिजय/ तुलसा	अभ्यंगकर्ता	
११	सरसफाई	कमल/उमा/तयबहादुर/सविना	कार्यालय सहयोगी	
१२	चालक	दिपंकर गिरी	ह.स.चा	

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयको सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने समय

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा	लाग्ने समय	किसिम सःशुल्क/निःशुल्क	कैफियत
१	बिरामी नाम दर्ता	नियमित	स शुल्क	अ. न. म. लेखिका अनुता
२	बिरामी परिक्षण	नियमित	नि शुल्क	

स. लेखापाल
कार्यालय प्रमुख

३	औषधि वितरण	नियमित	नि शुल्क र स शुल्क	अध्य.स.तोके बमोजिम
४	प्रयोगशाला सेवा	नियमित	स शुल्क	,,
५	पंचकर्म सेवा क्षार सूत्र सेवा	नियमित	स शुल्क	,,
७	जष्ठ नागरिकलाइ रसायन औषधि वितरण	नियमित	नि शुल्क	
८	योग तथा स्वास्थ्य परामर्श सेवा	नियमित	नि शुल्क	
९	सुत्केरी आमाहरुलाइ दुग्धवर्धक औषधि वितरण	नियमित	नि शुल्क	
१०	आइ. पि. डि. सेवा		स शुल्क	,,

अ व् य स : अस्पताल व्यावस्थापन समिति

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम कार्यालयको सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क

क्र. सं.	सेवाको विवरण	दर	क्र. सं.	सेवाको विवरण	दर
१	ओ.पि.डि नयाँ	२०	४८	वालुका स्वेदन	१००
२	ओ.पि.डि पुरानो	१०	४९	I.P.D Bed charge	२००
३	शिरो वस्ति	२००	५०	एकाङ्ग अभ्यङ्ग स्वेदन	०
४	धागो परिवर्तन	८००	५१	मात्रा वस्ति	१००
५	अकुपंचर सेवा	५०	५२	स्थानिक वस्ति	१००
६	अक्षितर्पण	१००	५३	पिचु	१००
७	कर्ण पिचु	५०	५४	सर्वाङ्ग अभ्यङ्ग स्वेदन	१५०
८	स्थानिक वस्ति	१००	५५	पिण्ड स्वेदन	१५०
९	नेत्र सेक	५०	५६	वमन	१५००

सरज प्रसाद विशाल
कार्यालय प्रमुख

१०	अवगुण्डन	५०	५७	विरेचन	१२००
११	अग्नि कर्म	२००	५८	साधारण वस्ति	५०
१२	कर्णपुरण	१००	५९	आस्थापन वस्ति	२००
१३	लघु शंख प्रच्छालन	३००	६०	अनुवासन वस्ति	१५०
१४	धौति	१५०	६१	उतर वस्ति	५००
१५	नष्य	१००	६२	बैद्य ओ.जे.टि.	१५००
१६	योनि प्रक्षालन	१००	६३	कपिङ्ग/बिद्ध कर्म	५०
१७	सामान्य चिरफार	५००	६४	फिजियोथेरापि	५०
१८	क्षारसुत्र (OT शुल्क)	६०००	६५	जलौका	१००
१९	क्षारसुत्र/ब्रण ड्रेसिङ	१५०	६६	CBC	१२०
२०	क्षारसुत्र परिवर्तन	२००	६७	TC DC	१००
२१	शिरोधारा	१००	६८	Total Platelets	१००
२२	Haemoglobin	५०	६९	HCV	३००
२३	ESR	५०	७०	ASO Titre	२००
२४	PT (prothrombin time)	४००	७१	H.Pyiori	३००
२५	Malaria Parasite	२००	७२	WIDAL	१५०
२६	Total Cholesterol	१५०	७३	Urine RE/ME	५०
२७	LDL	१५०	७४	Stool RE/ME	५०
२८	VDL	१००	७५	Semen Analysis	२५०
२९	Triglyceride	१५०	७६	CRP	२००
३०	VDRL	१५०	७७	UPT	७०
३१	TPHA	३००	७८	Occult Blood Test	१००
३२	HBsAg	२००	७९	RA Factor	२००
३३	HIV	२००	८०	Emergency Charge	५०
३४	Oxygen per Hour	५०	८१	Tennus	५०
३५	Suturing	५०	८२	नेबुलाइजर प्रति पटक	५०
३७	Total RBC Count	१००	८३	S.Creatinine	१२०
३८	BT (Bleeding Time)	५०	८४	Na+(sodium)	२००
३९	CT (Cloting Time)	५०	८५	K+(potassium)	२००
४०	Blood Group	५०	८६	LFT	६००
४१	RFT	६००	८७	Billirubin T/D	१५०
४२	Blood Sugar (BSR)	५०	८८	SGPT/SGOT	२००
४३	Blood Sugar (PP)	५०	८९	ALK Phosphat	२००
४४	Serum Uric Acid	१२०	९०	Total Protein	१५०

सरज प्रसाद विशाल
कार्यालय प्रमुख

४५	S. Amylase	१२०	९१	Albumine	१५०
४६	S. Calcium	३००	९२	Lipid Profile	६००
४७	Blood Urea	१२०			

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलामको भौतिक बिरामि प्रगति विवरण

क्र. सं.	सेवाको विवरण	महिला	पुरुष	कैफियत
१	वहिरंग	२३४१	२१८४	
२	एकाङ्ग स्वेदन	२२२७	२४७१	
३	स्थानिक वस्ती	११५९	११५०	
४	सर्वाङ्ग	१९२	१९०	
५	शिरोधार	१५७	१३९	
६	वाहय स्नेहन	२२५९	२५४८	
७	मात्रा वस्ति	१७५	१७३	
८	नस्य	१७८	१८१	
९	योग सेवा	१५६२	१४८०	
१०	प्रयोगशाला सेवा	७६२	७२२	
११	जेष्ठ नागरिक सेवा	८२९	८६०	
१२	स्तनपायी सेवा	९९	-	
१३	नागरिक आरोग्य अभियान	४१०	३२५	
१४	आकासमिक सेवा	१२०	८०	
१५	घरभेट कार्यक्रम	६००	१७९	
१६	स्वस्थ्यजीवन प्रवर्धन सेवा	१५६२	१४८०	
१७	क्षारसूत्र सेवा	१८	१६	
१८	अग्निकर्म	९६	१०१	
१९	अन्तरंग सेवा	२५	४४	

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलामको आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. सं.	ब.उ.सि.न.	विनियोजित बजेट रु	खर्च बजेट रु	आयोजनाको नाम	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	३७००३१०४	२००,०००/-	१९४,९९९/-	प्रदेश पुंजीगत	९४.४९%	
२	३७००४९०१३	६,४१९,०००/-	६,२१६,९७४/-	आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा सवलीकरण	९६.९७%	

जिल्ला प्रसाद विशाल
कार्यालय प्रमुख

३	३७०९९९२४३	१,९३७,०००/-	१,९३२,४३२/-	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान)	९९.७६%	
४	३७००३९०९३	९,९३९,०००/-	६,०३९,०००/-	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	६६.०४%	

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलामको अस्पताल व्यवस्थापन समितिको आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. सं.	नाम दर्ता आमदानी रकम	खर्च रकम	सः शूलक फार्मसि आमदानी रकम	खर्च रकम	जम्मा रकम	कैफियत
१	गत वर्षको मौज्दात रकम रु			१,३५२,७७९.९७/-		
२	७५९,३८०/-	४९५,९०९/-		७२५,४४०/-	६२८,९९६ /-	बैंक मौज्दात रकम रु
					१,७९२,७८२/-	

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम द्वारा सम्पादन भएका गरेको विवरण

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	संचालन गरेको स्थान	सहभागी संख्या	बिनियोजित बजेट	कैफियत
१	जेष्ठ नागरिकलाई रसायन औषधि वितरण	सु न पा-१०	४०	१०००००/-	
२	सुत्केरी आमाहरुलाई दुग्धवर्धक औषधि वितरण	सु न पा-११	८८	१०००००/-	
३	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाका लागि आयुर्वेद सम्बन्धि अभिमुखिकरण	रोड गा.पा.-५, चुलाचुली-४	५४	१०००००/-	
४	नि शुल्क आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर	रोड गा.-२	२६७	२०००००/-	

सरज प्रसाद विशा
कार्यालय प्रमुख

५	स्वस्थ जीवन प्रवर्धनका लागी योग अभ्यास	सु.न.पा.-११	५११०	१०००००/-	
६	आयुर्वेद कार्यक्रमहरुको वार्षिक समन्वयात्मक समिक्षा	सु.न.पा.-७	४०	१८००००/-	
७	मेरो स्वास्थ्य मेरो जिम्मेवारी भान्साघर सुधार कार्यक्रम	रोड गा.पा.- ५,चुलाचुली-४	२५	१०००००/-	
८	नसर्ने नियन्त्रणका लागि नागरिक आरोग्य अभियान तथा समन्वय	सु.न.पा. माइजोग रोड ना पा	५००	३०००००/-	
९	आयुर्वेद औषधि खरिद	पटक		४०००००/-	
१०	नागरिक आरोग्य अभियान तथा समन्वय	गा.पा.हरु		१०००००/-	
१०	औषधि खरिद	पटक		७०००००/-	
११	पंचकर्म पुर्वकर्म	पंचकर्म पुर्वकर्म शाखा		५२००००/-	
१२	आयुर्वेद न्युनतम सेवा सुदृढकरण	कार्यालय		३०००००/-	
१३	क्षार सूत्र सेवा संचालन	lpd शाखा	३५ जना	१०००००/-	

- जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलामको प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद
कार्यालय प्रमुख डा.सरोज प्रसाद विशाल
पद आयुर्वेद चिकित्सक
इमेल bishalsaroj2015@gmail.com
सम्पर्क नं ९८५२६४११७८
- गुनासो सुन्ने अधिकारी
कार्यालय प्रमुख डा.सरोज प्रसाद विशाल
- सूचना अधिकारी
रीता खत्री
पद बरिष्ठ बैद्य

सरोज प्रसाद विशाल
कार्यालय प्रमुख

इमेल adhikarita419@gmail.com

सम्पर्क नं ९८५२६४००१७

- कार्यालयको सम्पर्क

इमेल ०२७-५५५१७८

सम्पर्क नं dahcilam@gmail.com

वेब साइट www.ahc.illam.gov.np

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र इलाम को निर्णयउपर उजुरी सुन्ने निकाय

- प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय, विराटनगर

Email : mosdprov1@gmail.com

फो.नं : ०२१-४४२५२७

- स्वास्थ्य निर्देशनालय, धनकुटा

Email : edhu.dhankuta@gmail.com

फो.नं : ०२६-५२०५०८, ५२०२१३

- जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाम

Email : cdoilam@gmail.com

१४ जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, इलाम सम्बन्धित ऐन, नियम वा निर्देशिकाको सुची

- नेपालको संविधान
- प्रदेश निजामति सेवा ऐन, २०७९
- प्रदेश नं. १, जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७७

सराज प्रसाद विशाल
कार्यालय प्रमुख